

15 Temmuz Darbe Girişiminin Yapısal Kökleri

Galip Dalay

Özet: 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe girişiminden bu yana Türkiye, bir yandan yaşadığı şokların üstesinden gelmeye çalışırken bir yandan da oldukça önemli bir süreçten geçiyor. Türkiye toplumu, kaybettiği 240 hayatın ve 2000'den fazla yaralı insanın üzüntüsünü taşıyor (1). Fakat tüm bunlara rağmen Türkiye'deki siyasal aktörler ve sosyal sınıfların neredeyse tamamını kapsayan bir yelpazede daha da bütünlüklük bir durumda olduğunu söylemek mümkün. Doğrusu Türkiye halkının demokratik kazanımlarına sahip çıkma arzusu ve siyasal aktörler ve sosyal sınıfların sergilediği olgun tavır, darbe girişimini boşa çıkarmak hususunda oldukça önemliydi. Ancak tüm bunlar, darbeler devrini tamamen kapamak ve devlet içerisindeki "şaiBELİ" unsurların illegal eylemlerini ortadan kaldırmak için elzem olsa da yeterli değildir. Bu yazı, bazı anahtar devlet kurumlarını "ele geçirmiş" olan şaiBELİ unsurların sahip olduğu rollerin altını çizmek suretiyle darbe girişiminin yapısal köklerini tespit etmeye çalışacaktır. Mezkûr darbe girişiminin yapısal köklerini kabaca 3 maddede özetleyebiliriz:

- 1) Türkiye'nin aşırı merkezileşmiş ve kimlik empoze eden devlet yapısı, şaiBELİ unsurların devlete sızmasını ve devlet yapısına kendi gayelerini gerçekleştirecek şekilde egemen olmasını kolaylaştırmaktadır. (Bu sav darbeye teşebbüs eden failer için de geçerlidir).
- 2) Hükümet ile muhalefet arasında ülkedeki problemleri çözmeye yarayacak etkin bir mekanizmanın olmaması kurumsal zafiyetin daha olumsuz sonuçlara davetiye çıkarmasına neden olmaktadır.
- 3) Hükümet, darbe girişiminin ardından karşı karşıya olduğu zorlukların üstesinden gelmek için formüle edeceği politikalarda kolayca kaçmamalıdır. Bunun yerine, 15 Temmuz gecesi tecrübe ettiği hadisenin konjonktürel, grup odaklı ve yapısal boyutlarına odaklanmaya çalışmalıdır (2).

Giriş

Türkiye; siyasal aktörleri, toplumu ve daha birçok bileşeni ile 15 Temmuz başarısız darbe girişiminden arta kalan problemlerle boğuşuyor. Peki bir bütün olarak Türkiye'nin, bu darbe girişimini idrak edebilmesi için öncelikli olarak neye odaklanması gerekir? Toplumsal kesimlerin büyük çoğunluğunun üzerinde ittifak ettiği tek şey, failin kimliği ile darbenin failinin gizli ve karanlık Gülenci ağ olduğudur. Toplumsal kesimlerin yanı sıra siyasi elitlerin büyük çoğunluğu da bu Gülenci ağın kamuya dönük yüzünün yanında -The Economist'in başlığında belirtildiği gibi (3)- "Türkiye'nin yargı, polis ve askeri birimlerini ele geçirmiş gizli bir sempatizan ağına" sahip olduğu görüşünü paylaşıyor. Bu gizli ordunun 15 Temmuz darbe girişimi ile bir anlamda savaş ilan ettiği konusunda da kamuoyunda bir görüş birliği mevcut. Nitekim bu husus, her geçen gün sayısı artan tutuklu failer ve diğer askeri yetkililerin vermiş oldukları ifadeler ile de teyit ediliyor. En önemli ifadelerden biri, darbe gecesi cuntacılar tarafından rehin alınan Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'ın verdiği ifadeydi ki (4) Akar, ifadesinde; kendisini rehin alanların, onu Gülen hareketinin başındaki Fethullah Gülen ile telefonda görüştürmeyi teklif ettiğini söylüyordu. Benzer şekilde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başyaverlerinden biri de bu Gülenci ağın üyesi olduğunu itiraf etmişti.

Türkiye'nin uzun bir darbeler ve başarısız darbe girişimleri tarihi var. 1960, 1971, 1980 ve 1997 yıllarında yapılan darbeler başarılı olurken (5) 1962, 1963 ve 2016'daki (15 Temmuz) darbe girişimleri başarısızlıkla sonuçlanmıştı (6). Ancak sonuncusu, tüm bu başarılı ve başarısız darbe girişimleri arasında en travmatik olanıydı. Zira Türkiye tarihinde ilk defa (7) meclis, Cumhurbaşkanlığı konutu, Milli İstihbarat Teşkilatı ve Özel Kuvvetler Merkezi bombalandı.

Başarısız darbe girişiminin yankıları sürüyor. Çünkü en nihayetinde 240 insanın, darbe

gecesi yaşanan olaylarda hayatını kaybetmesi (8) birçok insanı derinden etkiledi ve benzer bir şekilde uygulanan şiddetin bir sonucu olarak 2000'den fazla insan da yaralandı. Tüm bunlara karşılık darbe girişiminden sonra toplumun farklı kesimlerinden insanların bir araya gelerek darbecilere karşı sokaklara taşması ve böylece darbe girişimini boşa çıkartması söz konusu hadisenin olumlu bir portresiydi. Gerçekten de Türk halkının darbe girişimine karşı tepkisi muazzamdı.

Anadolu Ajansı'na (AA) göre (9) 7 Ağustos 2016 tarihinde İstanbul'da yapılan partiler-üstü demokrasi mitingi, Türkiye siyasal tarihindeki en büyük mitingdi. Burada Cumhurbaşkanı, Başbakan ve muhalefet partilerinin liderleri (Halkların Demokratik Partisi (HDP) hariç), darbe girişimine karşı tek ses olmak için aynı platformu paylaştılar. Nitekim böyle yaparak halkın Türkiye'de gelişen demokrasiye sahip çıkma arzusu önünde eğiliyorlardı. Bu olgun tavır, darbe girişiminin başarısız olmasına dolaylı olarak katkıda bulunan birincil faktördür. İnsanlar sadece siyasetten kimseleri değil, siyasetin önde gelen isimleriyle aynı platformda konuşan ve darbe girişimini kınayıp milli iradeye bağlılığını bildiren Genelkurmay Başkanı'nı da dinledi ki bu muhtemelen Türkiye tarihinde bir ilkti.

Yukarıda sayılan gelişmeler umut vericidir. Darbeye karşı organize edilen halk mitingleri ve darbeye karşı çıkıp demokrasiyi savunmak için husumetlerini bir kenara bırakan politikacıların olgun tavrı, Türkiye siyasal sistemini muhafaza etmeye katkıda bulunan en önemli faktörler arasındadır (10).

Ancak tüm bunlar, askerlerin sivil politikacılardan gücü illegal bir şekilde gasp etmesinden kalıcı bir şekilde kurtulmak ve devlet içerisindeki şaibeli unsurların gizli ve illegal etkinliklerini yok etmek için yeterli değildir. Çünkü Türkiye'nin gelecekte bir başka darbe girişimiyle karşı karşıya kalmayacağını garanti etmek için daha fazlasına ihtiyacı var.

Ülkenin darbesiz bir siyasal geleceğe ulaşması için bilhassa darbenin yapısal kökleri hayati öneme sahiptir. Bu da demokratik rekabet kurallarının dışında veya gücü istismar etmeye yol açabilecek menfaatler yoluyla devlet kurumlarını ele geçirmek isteyen herhangi bir şaibeli gruba, politik ve hukuki olarak bedel ödetmeyi sistematik şekilde mümkün kılmakla gerçekleşecektir.

Yapısal Kökenler

Yapısal olarak Türkiye’de devletin aşırı merkezileşmiş doğası, darbe planlayıcılarının hedeflerine ulaşmasını ve iyi örgütlenmiş herhangi gizli bir unsurun orantısız bir güce ulaşmasını kolaylaştırmaktadır (11). Çünkü gücün dağıldığı ve tek elde toplanmadığı sistemlerin altını oymak ya da bu sistemlere egemen olmak görece daha zordur. Nitekim Türkiye’nin sahip olduğu bu pro-aktif devlet yapısı; sosyo-politik ve dini gruplar için devlet içerisinde görünür olmayı, devlet kurumlarında nüfuz elde etmeyi ve devlet ile halkın büyük çoğunluğu için kendi tasarılarını ve politik tercihlerini tatbik etmeyi kolaylaştırmaktadır. Öte yandan siyasal kültür açısından politik olarak iktidar partileri ile muhalefet grupları arasında etkin bir siyasal iletişimin, diyalogun ve problemleri çözmeye yarayacak mekanizmaların olmaması da genel itibariyle bazı aktörlerin siyasal sistem içerisine demokratik olmayan yollarla sızmasına ve hatta burada kümelenmesine yol açmaktadır. Sistem içindeki bu yapısal çatlak, siyasal gücün çok dar çerçevede de olsa istismar edilmesine sebep olmaktadır.

Aşırı Merkezileşmiş Devlet Yapısı

Türkiye’nin aşırı merkezileşmiş idari sistemi, farklı grup ve çevrelerde öncelikle devlet aygıtı içerisinde yer edinme sonra da onu ele geçirmek hususunda ciddi sonuçlar doğuruyor (12). Siyasal merkeziliğe dair birçok göstergede Türkiye, Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) ortalamasının çok üzerindedir. Örneğin Türkiye’de merkezi hükümet, toplam kamu gelirlerinin yüzde

70’ine sahip iken (13) OECD ortalaması yüzde 58 ile bu oranın çok uzağındadır. İlginçtir ki, Türkiye’deki kamu personellerinin yüzde 85’i merkezi teşkilatlar için çalışırken sadece yüzde 15’i yerel yönetimlerde görev almaktadır (14). Bu oran OECD ülkeleri arasındaki en yüksek oran değildir. Fakat herhangi bir üniter devlet için yüksek bir orandır. Örneğin, ikisi de birer üniter devlet olduğu halde, Fransa’da merkezi teşkilat için çalışan kamu personellerinin oranı yüzde 45 iken bu durum İsveç’te sadece yüzde 15’tir.

Aşırı merkezileşmiş bir sistem, bazı grupların sistem üzerinde orantısız güç sahibi olmasını görece kolaylaştırmaktadır. Devlet kurumlarındaki önemli pozisyonların bazı gruplarca bir kez ele geçirilmesinden sonra bu grupların elde ettiği güç orantısız bir boyuta varabilmekte ve bu küçük gruplar, söz konusu nüfuzu kumanda edebilmektedir. Gülcenci ağ ve onların devlet mekanizması içerisindeki eylemleri de bu olguyu karşılamaktadır. Gülcenciler, Türkiye toplumsal tabanında hiçbir zaman kayda değer bir teveccüh görmedi fakat polis ve yargı gibi bazı devlet kurumlarını neredeyse tamamen “işgal edip” adeta bir ordu gibi bazı kurumları domine ettiler ve bu da onlara orantısız bir nüfuz alanı ve güç bahşetti.

Bu açıdan merkezileşimi azaltmak, sisteme sızmak ve sistemi ele geçirmek isteyen grupların ihtiraslarını otomatikman dizginleyecektir. Çünkü çok sayıda kurumun var olması ve kurumların coğrafi ve idari şekilde dağılması, kurumları kolayca ele geçirmeyi çok masraflı hale getirecektir. Böyle olması durumunda devletin gücü, 15 Temmuz darbe girişimi sırasında gördüğümüz gibi tek bir merkezde toplanmayacaktır.

Kimlik Empoze Eden Devlet Yapısı

Tüm bunlara ek olarak, bu aşırı merkezileştirilmiş devlet yapısı aynı zamanda “sosyal mühendislik” yöntemleriyle yurttaşlık kimliğini şekillendirmekte ve

resmi ideolojinin tahakkümünde aktif bir rol oynamaktadır (15). Bu anlamda Cumhuriyetin kuruluş evresinde devlet-toplum ilişkisini incelemek söz konusu meseleye açıklık kazandırmada faydalı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti, vatandaşlarının inşa ettiği bir modern devlet olarak yapılanmadı; bunun yerine devlet içerisindeki belli gruplar tarafından kurulmuş bir kimlik ve ideolojiyle yapılandı. Bu anlamda devlet kurumları, nötr kavramlarla ele alınmadı ve belli ideolojilere hapsedildi. Ordu ve yargı geleneksel olarak Kemalizm'in (modern Türkiye'nin kurucusuna atfedilen bir dizi ilke) savunucusu iken polis, milliyetçiliğin merkez noktası olarak addedildi ki bu özellikle kendisini 1980-90'larda hissettirdi. 1990'ların ortalarından bu yana ise Güleciler hem orduya hem de polis teşkilatına her geçen yıl daha fazla egemen olmaya başladı. Bunun neticesinde kamu hizmetlerinin tarafsızlığı ve profesyonelliği ciddi anlamda zarar gördü.

Bu durumun bir yansıması olarak devlet, kendisini sadece kamuya hizmet sağlayan bir yapı olarak düşünmedi. Bunun yerine toplumu kontrol altına almaya çalıştı. Dahası aynı devlet, uzun bir süre kendisini Kürt ve İslamcı olarak tanımlayan yurttaşları sindirmeyi, tercih ettiği kimlik olarak seküler ve Batı'ya dönük bir Türk milliyetçiliğini teşvik ederek sürdürdü (16). Bu bağlamda, sistemle bütünleşmeyeceği varsayılan dünya görüşlerine ve kimliklere sahip sosyal gruplar zan altında bırakılmakla kalmadı, aynı zamanda dışlandı.

Devletin tercih ettiği kimliğe karşılık kendi kimliklerinin mücadelesini veren gruplar, devletin bu dışlayıcı ve kimlik empoze edici politikalarına karşı iki farklı yanıt ürettiler. Birinci grup değişim için tek yolun devlet içerisindeki gücün kumanda koluna ulaşmak olduğuna inandı. İkinci grup ise daha önceki katı ve dışlayıcı prosedürlerden ötürü kimliklerini gizleyip devlet kurumlarına "sızmayı" tercih etti.

Böylesi bir yanıt ile devletin yapısal doğası bir araya gelince devlet aygıtı, kamusal alanda kendinüfuzunu elde etmeye arzulan her grup için bir cazibe merkezi haline geldi. Bu açıdan Gülençi ağın bir nebze de olsa Türkiye'nin otoriter, aşırı merkezileşmiş, Kemalist devletin bir ürünü olduğu söylenebilir. Fakat bu durum geçtiğimiz on yılda az da olsa değişmişti. Belli bir dini ya da sosyo-politik arka plandan geliyor olmak artık bir kamu görevlisi için tehdit teşkil etmiyordu. Devlet değiştikçe dini ve sosyal hareketlerin de siyasi sisteme yönelik yaklaşımları da değişmekteydi. Fakat diğer sosyo-politik ve dini grupların aksine Gülecilerin daha önceki yöntemlerinden biri olan devlet mekanizmalarına sızma stratejisinde ısrar etmesi onların gayeleri konusunda haklı olarak birçok soruyu da akla getirmekteydi. Doğrusu, daha önce birçokları Gülecilerin yakın zamana kadar kimliklerini gizleme ısrarının arkasındaki esas motivasyonun ne olduğunu sorgulayıp durdu. Çünkü uzunca bir süre Gülecilerin kimliklerini açığa vurması herhangi bir cezaya, dışlamaya veya ayrımcılığa maruz kalmalarına yol açmamaktaydı. Açıkçası, Gülecilerin bilhassa 2012'den itibaren başlayan ve son darbe girişiminde doruğa ulaşan provokatif eylemleri, kimliklerini dışlanmadan yahut ayrımcılıktan çekince duydukları için gizlemediklerini gösteriyordu. Aksine bu tavırları devlete, devlete rağmen egemen olmanın ve böylece devlet kadrolarında kendi dar görüşlü grup ajandalarını uygulamanın bir parçasıydı.

Hükümet, Gülençi ağı devletten ayırıştırırken bu tecrübeden ders çıkarmalı ve devlet ideolojisini tarafsız hale getirmeye çalışmalıdır ve bundan böyle Türkiye'de iktidarla yarışan ve erk sahibi olmak isteyen herhangi bir sosyo-politik veya dini gruptan daha fazla şeffaflık talep etmelidir.

Hükümet ve Muhalefet Arasında İşlevsel Bir Problem Çözme Mekanizması

Son olarak, siyasi partiler ve elitler arasındaki etkileşim ve iş birliğinin darbe girişimini boşa çıkarmak hususunda ne kadar kritik olduğu bize, Türkiye'nin bugün yüzleştiği zorluklarla baş etmesi için takip etmesi gereken yolu göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Türkiye'nin mevcut yahut daha önceki hükümetleri büyük sorunların yahut yakın tehditlerin üstesinden gelmek için ne zaman kendisine bir ortak aramaya koyulduysa -zaruri olarak ya da kendi tercihiyle- sonuç hep aynı oldu: Parlamento ve siyasal alanın dışından ortaklar tercih edildi. Örneğin AK Parti, askeri vesayetin tartışıldığı zamanlarda ordudaki güç mücadelesi doruktayken -özellikle 2007-2010 yılları arasında- siyasete müdahale eden, tehditkâr ve darbe teşebbüsünde bulunma eğilimi yüksek olan bu orduyu dizginlemek için kendisini Gülecilerle iş birliği yapmak zorunda hissetti. Bunun sonucu olarak Güleciler devletin kurumsal yapısı içerisinde kendi nüfuz alanlarını oluşturarak mevcut zemini, gelecekteki gizli ve illegal eylemlerine hazır hale getirdiler.

Aynı şekilde, 2015 Temmuz ayında Kürtlerle yürütülen barış sürecinin raydan çıkmasından bu yana hükümet, ordunun yardımına ihtiyaç duymaktadır ki bu da orduyu daha da güçlendirmektedir (17). Bunun yanı sıra PKK ile savaşta askeri gücün bir kısmı da sivil valilere aktarılmaktadır. Siyasal alanın dışındaki aktörlerle kurulan dirsek temasları ve nihayetinde bu temasın vardığı iş birliği düzeyi ise söz konusu aktörlerin güçlenmesiyle sonuçlanmaktadır. Öte yandan tarihteki emsaller de siyasal alanın dışındaki aktörler ile varılan iş birliğinden söz konusu aktörlerin güçlenerek çıktığını ve bu aktörlerin elde ettikleri gücü istismar etmeye meyilli olduklarını ortaya koymaktadır. Esasında son darbe girişimi tam da bu hususu örnekleyen bir vakaydi.

Mevcut tablo ciddi siyasal meselelerin rayına sokulamamasının, demokratik olmayan yollarla yönetimde söz sahibi olmak isteyen gruplar için verimli bir zemin yarattığını göstermektedir. Buna ek olarak, iktidar partisi ile muhalefet partileri arasında siyasal anlamda diyalog ve iş birliğine dair etkin kanalların olmaması; bir alternatif olması açısından, hesap vermeyen grupların boşlukları doldurmak üzere ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Buradan çıkarılması beklenen ders, hükümetin Türkiye'nin ciddi meselelerinin üstesinden gelmek üzere her yönüyle iyi düşünülmüş bir yol haritası geliştirmesiydi. Özellikle de Kürt meselesinde...

İkinci bir husus da hükümetin attığı adımlarda muhalefetin desteğini gözetmesi gerektiğiydi. Çünkü bu, önemli siyasal meselelerde hükümete yapıcı bir şekilde katılma rızasına sahip ve sorumlu bir muhalefete olan ihtiyacı perçinleyecektir. Hükümet ve muhalefet arasında kurulacak böyle bir angajman, siyasal sistem içerisinde sistemi istismar etmek isteyen şaibeli unsurların sızma girişimlerini önlemeye yardımcı olacaktır.

Özetlemek gerekirse Türkiye, muhtemelen darbelerin önüne geçmek için birçok önlem alacaktır. Bunu yaparken hem Türkiye toplumunun hem de siyasal sınıfların darbeyi reddettiği olgusunun rahatlığını hissedecektir ki bu durum hükümetin kendisini kolay çözümlerle sınırlamayacağını göstermektedir. Bu durumda hükümet, 15 Temmuz gecesi tecrübe ettiği şeyin konjonktürel, grup odaklı ve yapısal kökenlerine odaklanmalıdır. Hükümet, Gülençi ağı yapısal önlemlerle ortadan kaldırmayı hedeflerken devletin aşırı merkezileşmiş yapısını gevşetmeli ve kimlik empoze eden politikaları ortadan kaldırmalıdır. Son olarak ve belki de en önemlisi; hükümet ve muhalefet, kendi aralarında problemleri çözebilecekleri etkin kamusal kanalları ve mekanizmaları oluşturmak için gayret göstermelidir.

Referanslar

(1) “Turkey’s Erdogan stages mass rally in show of strength after coup attempt”, Reuters, 9 Ağustos 2016, <http://www.reuters.com/article/us-turkey-security-idUSKCN10loCZ> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(2) Bu raporun daha kısa bir versiyonu Al Jazeera’de görüş yazısı olarak yayımlandı.

(3) “Most Turks believe a secretive Muslim sect was behind the failed coup”, The Economist, 28 Temmuz 2016, <http://www.economist.com/news/europe/21703186-president-erdogan-blames-gulenists-putsch-and-has-launched-massive-purges-most-turks> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(4)A.g.e.

(5) Omer Aslan, “The July 15th Failed Coup Attempt in Turkey: Causes, Consequences, and Implications in Comparative Perspective”, Al Sharq Forum, 31 Temmuz 2016, <http://sharqforum.org/2016/07/31/the-july-15th-failed-coup-attempt-in-turkey/> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(6)A.g.e.

(7) “Anatomy of a Failure: The Structure, Dynamics and Repercussions of Turkey’s Failed Coup Attempt”, Al Sharq Forum, 6 Ağustos 2016, <http://sharqforum.org/2016/08/06/anatomy-of-a-failure-the-structure-dynamics-and-repercussions-of-turkeys-failed-coup-attempt/> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(8) “Turkey’s Erdogan stages mass rally in show of strength after coup attempt”, Reuters, 9 Ağustos 2016, <http://www.reuters.com/article/us-turkey-security-idUSKCN10loCZ> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(9) “Millions gather in Istanbul for mass democracy rally”, Anadolu Ajansı, 7 Ağustos 2016, <http://aa.com.tr/en/todays-headlines/-millions-gather-in-istanbul-for-mass-democracy-rally/623021> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(10) Galip Dalay, “The people defeated the coup in Turkey”, Al Jazeera, 16 Temmuz 2016, <http://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2016/07/people-defeated-coup-turkey-160716112337899.html> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(11) Galip Dalay, “The Structural Roots of Turkey’s Power Struggle”, GMF Analysis, 4 Şubat 2014.

(12)A.g.e.

(13) “Government at a Glance 2009 Country Note: TURKEY” OECD, 22 Ekim 2009, <http://www.oecd.org/gov/44126584.pdf>(Erişimtarihi:11Ağustos2016).

(14) Güven Sak, “Turkey is a highly centralized unitary state”, TEPAV, 2 Temmuz 2013, <http://www.tepav.org.tr/en/blog/s/4122> (Erişim tarihi: 11 Ağustos 2016).

(15) Galip Dalay, “The Structural Roots of Turkey’s Power Struggle”, GMF Analysis, 4 Şubat 2014.

(16) Demek istediğim, bu kimliklerin güvenlik gözetiminin aşırılıklarına, dışlamalara, yasalara ve zulümlere maruz kalmasıdır.

17) Dion Nissenbaum, “Turkish Military’s Influence Rises Again”, Wall Street Journal, 15 Mayıs 2016, <http://www.wsj.com/articles/turkish-militarys-influence-rises-again-1463346285> (Alınma tarihi: 11 Ağustos 2016).

YAZAR HAKKINDA

Galip Dalay, Al Sharq Forum Araştırma Direktörü olup Al Jazeera Center for Studies Türkiye ve Kürt Çalışmaları Kıdemli Araştırmacısıdır. Daha önce Berlin'deki German Institute for International and Security Affairs'de (SWP) misafir araştırmacı ve Ankara'daki SETA Vakfı'nda araştırmacı olarak çalışmıştır. German Marshall Fund of the United States (GMF) tarafından yayınlanan "Turkey Policy Brief Series" için düzenli olarak yazılar kaleme almakta ve Middle East Eye için de köşe yazıları yazmaktadır. Araştırma alanları Türkiye Siyaseti, Türk Dış Politikası, Bölgesel Kürt Siyaseti, Siyasal İslam ve Radikal Hareketlerdir.

AL SHARQ FORUM HAKKINDA

Al Sharq Forum, amacı; Şark bölgesi halklarının siyasal gelişimi, sosyal adalete kavuşması ve ekonomik refaha erişmesi için uzun vadeli stratejiler geliştirmek olan, bağımsız ve uluslararası bir kuruluştur. Al Sharq Forum, bu hedefini; demokratik katılım ideali, bilinçli vatandaşlık, çok taraflı diyalog, sosyal adalet ve kamu yararını gözeten araştırmaları teşvik ederek gerçekleştirmektedir.

Adres: İstanbul Vizyon Park A1 Plaza Kat:6
No.:68 34197 Bahçelievler / İstanbul / Türkiye
Telefon: +902126031815
Faks: +902126031665
E-posta: info@sharqforum.org

sharqforum.org

 / SharqForum

 / Sharq-Forum

**الشرق
منتدى**
ALSHARQ FORUM

